

Organ săptămânal al Tinerimei Dobrogene

DIRECTOR-PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

ABONAMENTE:

Pe un an

Pentru profesori și învățători

Anunțuri și Reclame după învoială.

COMISIUNEA DREPTURILOR

și

Chestiunea proprietății funciare

Cititorii au putut vedea, în corpul informațiilor din numărul nostru precedent, că comisiunea, întocmită de guvern pentru a studia chestiunea acordării drepturilor politice, a depus raportul său, care conchide la abrogarea regimului excepțional, fără să se fi ocupat și de chestiunea proprietății funciare, pe care o lasă pe seama unei alte comisii, ce lucrează pe lângă ministerul de domenii.

Insuși faptul numirii unei comisii, care să studieze și să refere asupra stării oamenilor și lucrurilor din Dobrogea, trebuia încă de la început să facă pe omul cel mai puțin sceptic să se îndoiască de buna credință făgăduinței date. Căci din două una: partidul conservator sau nu cunoștea situația reală din provincia noastră și atunci promisiunea cu această mare reformă era inoportună, nesinceră și cu scopul numai de a mai acoperi sărăcia programului său de guvernământ, sau cunoștea situația și atunci ce rost mai avea numirea comisiei de care ne ocupăm?

Din moment ce urma să se studieze ulterior chestiunea, nu era de loc exclus cazul, ca această comisiune să se lovească de pielea, care să fi făcut ori-ce rezolvare imposibilă.

Or cum am lua lucrurile, lipsa seriozității apare imediat evidentă.

Ceea-ce ne face însă să pășim până la sfârșit scepticismul nostru fără a ne îndoii un singur moment asupra inoportunității reformei—e părăsirea părții esențiale a chestiunii, a proprietății funciare; lăsarea stăruirii ei pe seama unei comisii, care se întrunește din an în an, și care cere relații dela persoane particulare din Constanța, spre a se iniția în chestiune—afirmăm aceasta în perfectă cunoștință de cauză—e cea mai flagrantă abandonare.

E lucru cert, că nu se poate procedea la acordarea de drepturi politice, înainte de a se fi decidat chestiunea proprietății funciare rurale, care va forma baza colegiilor electorale.

Am arătat în nenunțate rînduri încercătura în care începe proprietatea funciare la rîndul rînd, după cum ne spunea

fostul administrator de domenii, într-o broșură, nu se poate spune în mod precis care anume e averea statului în această parte a țării și în consecință nici care e a particularilor

Pe de altă parte, asupra unuia și aceluiași lot trei persoane revendică astăzi proprietatea:

Întii, locuitorul de baștină sau «bunul Român» de care ne vorbeste d. Vlădescu-Olt și care a venit în Dobrogea nu azi cînd valoarea hectarului de pămînt s'a ridicat la 300 lei, ci atunci cînd în această provincie

Nu se zărea un arbor pe care ca'n vechime

Să scrie ur. Aconții cuvinte de iubire,

Pustie, tristă, goală....

și cari au plătit cu restul bu-nurilor lor acest drept de proprietate, pe care-l văd usurpat samavolnicește astăzi.

Al doilea, veteranul cuceritor, care și-a băgat plugul unde i-a plăcut.

Al treilea, este un rătăcit Turc, înarmat cu acte, a căror valabilitate e în litigiu între guvernul nostru și cel otoman—o chestiune care, după cum am văzut în numărul precedent, încă poate da naștere la complicațiuni serioase.

Toate acestea sunt fapte, care nu pot fi ascunse, necum trecute cu vederea și iacă de ce ne surprinde ușurința, cu care unele persoane, cărora nimic nu le lipsește ca să fie serioase, s'apucă să se joace de-a baba-oarba cu chestiuni pe cît de arzătoare, pe atît de delicate.

Dacă sunt oamenii în această țară, cari să se gîndească serios la propășirea și buna stare a acestei provincii, să dea mîna și să pună ordine în chestiunea proprietății funciare, fără de care nu se va putea vre-o dată obține nici liniștea în momentele de față și nici drepturile politice în viitor.

Const. N. Sarry

JAF ȘI JALE

Nu e nebun cine mîncă zece pile, ci acela care i le dă—ne spune o zi-cătoare bătrîneasă.

Ne vine, fără să vrem, în minte proverbul acesta, cînd vedem jalea și jaful care se desînfășe asupra avutului public, sub actuala administrație comunală

Să mai cităm fapte, cu toate că singura risipă în chestia apei, despre care am vorbit pînă acum, ar fi suficientă pentru ca toată șleahla din jurul casei noastre comunale să fie acoperită cu pietre la goană.

Pentru construirea băilor dela Mamaia, Primarul, după ce pune în executare lucrările, convoacă consiliul și obține aprobarea pentru 40 mii lei, sumă care să acopere costul noilor băi.

A fost destul să i bage în țară; construirea băilor în chestiune a reclamat 140 mii lei—citiți una sută patruzeci mii lei—adică cu o sută de mii peste prevederile gospodarului din fruntea bucatelor.

Nu ne surprinde îndrăzneala primarului; d-su e un om căruia n'ai cum îi cere cînd-va socoteală. Dar consilierii, dacă n'au milă de avutul public, mai ales că sunt printre dinșii vre-o doi—singurii—cari știu cum se agonisește azi banul, n'au însă cel puțin frică de o răspundere eventuală?

E iertată la oament cu părul cărunt ca d-lor, atîta risipă și atîta inconștiență?

Seria jafurilor nu se termină însă cu asta. Pentru banchetele și reprezentanțiile din anul acesta s'au semnat ordonanțe de plată în sumă de douăzeci și nouă mii de lei!

E de necrezut, totuși e adevărat

Pe un nebun, cît timp e inofensiv. îl privești cu compătimire; cînd însă dînsul atentează la persoana ta sau a altuia, la viața sau la pungă, atunci nu mai poți sta cu mîinile încrucișate ci îi dai, la nevoie, chiar la cap

Pentru nebunie și turbare nu există leac și nici iecuire!

Constanța

Medgidia

și Murfatlar

După ce am discutat chestiunea ce ne preocupă, ținînd seamă de toate considerațiunile de drept și de fapt—care toate pledează în favoarea celor două orașe, Constanța și Medgidia—înainte de a încheia să ne oprim la înbunătățirile ce ar trebui aduse celui d'întîiu din aceste țirguri, pentru ca operațiunile, ce fatal se vor înmulți în urma închiderii țirgului dela Murfatlar, să nu sufere vre-o stingherire și să prevenim ast-fel ori-ce obiecțiune eventuală.

Pentru aceasta cităm textual pasagi din lucrarea prezentată Camerei noastre de comerț de către d. G. Christodorescu, secretarul acelei camere și aprobată cu unanimitate de voturi.

Chestiunea îmbunătățirilor de adus acestui obor ne spune d. Christodorescu s'a discutat în ședința publică de la 12 Octombrie, 1903 la care au asistat și citi-va din comercianții de cereale din localitate, invitați anume pentru aceasta.

În urma discuțiunilor ce au avut loc, s'au stabilit următoarele îmbunătățiri:

1. Din partea Primăriei Comunei Constanța
  - a) Construirea unor noi linii de

garaj, necesare manipulațiunii vagoanelor.

b) Pavarea oborului și a drumurilor dintre magazii.

c) Reducerea taxei percepută de Primărie asupra vagoanelor, această plină la amortizarea completă a capitalului întrebuințat cu construirea liniilor sale ferate, și apoi, suprimarea definitivă a acestor taxe.

2. Din partea județului

a) Îmbunătățirea drumurilor cari au acces la oborul din Constanța.

3. Din partea C. F. R.

a) Întreținerea liniei de garaj în bună stare.

b) Înmulțirea vagoanelor și consacrarea unui număr suficient de vagoane, afară de cele locale, pentru trebuințele manipulațiunii dintre magazine de la obor și port.

4. Din partea Camerei de Comerț

a) Găsirea mijloacelor necesare pentru ca comercianții să poată emite la obor borderouri cu propria lor semnătură

5. Din partea Poliției orașului Constanța

a) Întreținerea la obor a unui personal suficient pentru aplicarea strictă a regulamentului.

6. Din partea comercianților

a) Facerea descărcărilor est se poate mai repede.

b) Facerea plăților chiar la obor. Se impune, cu alte cuvinte, să se ia mai întîiu măsuri serioase pentru ca săteanul să nu fie silit a perde timp cu lichidarea vînzării, adică cu descărcarea mărfii și cu achitarea ei.

Punctul acesta este negreșit, de mare importanță. căci modul cum se face astăzi această lichidare necesitează din partea săteanului sacrificii sub o mulțime de rapoarte.

Pentru remedierea acestui inconvenient ce rezultă din actuala organizațiune a țirgului de cereale de la Constanța, Camera noastră de Comerț a emis următoarele două desiderate, pe cari le-am arătat și mai sus:

1) Comercianții să facă plățile chiar la obor.

2) Descărcările să se facă cu cea mai mare promptitudine.

Spre a justifica eficacitatea acestor două măsuri, se impune a da aci citeva lămuriiri.

Este cunoscut, că oborul nostru se află situat la o mare depărtare de centrul orașului, și, în starea actuală de lucruri, vînzarea și descărcarea mărfii se fac la obor, iar pentru plată săteanul este nevoit să se prezinte la birourile comercianților, așezate la extremitatea opusă a orașului.

Întă și sistemul ce se practică pentru facerea plăților.

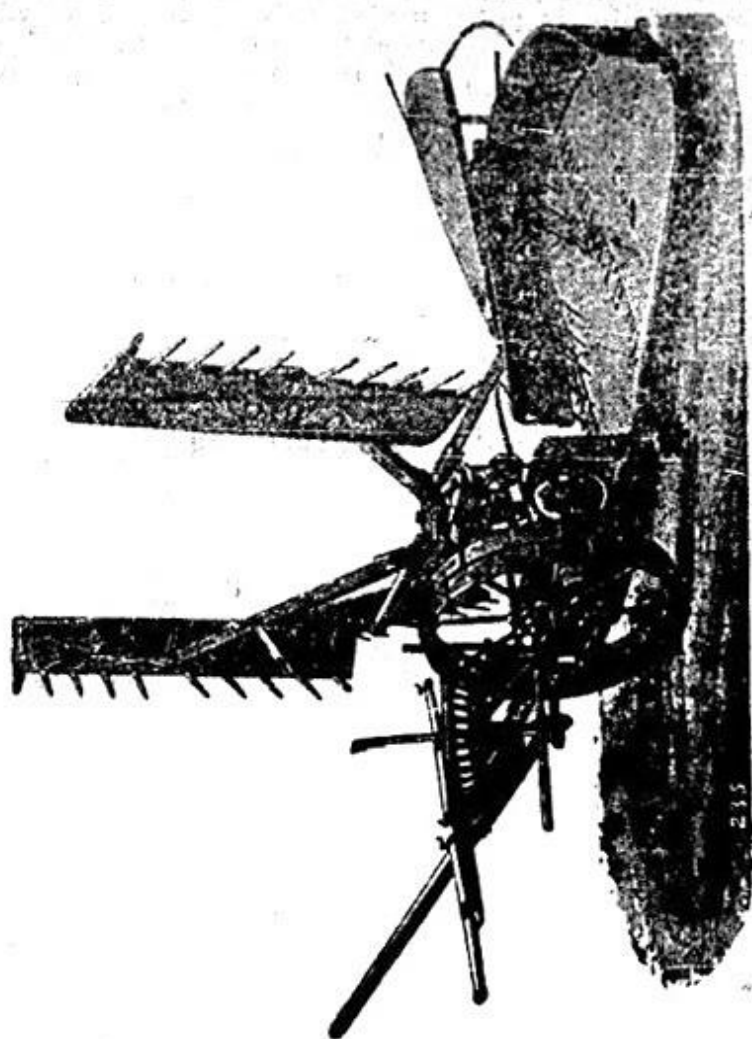
Săteanul prezintă la magazia comerciantului borderoul ce i s'a liberat de către mijlocitorul însărcinat cu cumpărarea produselor. Pe baza acestui document se procedează la descărcarea mărfii, și, apoi, această operațiune terminată, magazinerul notează în dosul borderoului numele vînzătorului, felul și cantitatea produselor primite. Borderoul ast-fel completat, este închis într'un plic pe care se află imprimat numele comerciantului, și acest plic se liberează săteanului spre a justifica la biroul negustorului suma ce are de încasat.

Cine nu a văzut săteni, străbătînd în lung și în lat străzile orașului nos-

Tot felul de Mașini Agricole
RENUMITELE MASINI de SECERAT „ALBION“
 Sezon 1905. Perfect not.

George I. Rignall.

Str. Mercur No. 1. - CONSTANȚA - Str. Mercur No. 1.

TOT FELUL DE REZERVE pentru Secerătoare de ori-ce sistem
 Atelier de Reșini uni cu Abur

MAGAZINUL CU COLONIALE
 și DELICATESE
XENOFON TEODOR
 în fața PRIMĂRIEI

Ofera articole din bogatul sau
 asortiment

Magazinul a tipărit și un preț curent al mărfurilor, cu prețuri fixe și foarte convenabile, desfășurând astfel ori-ce concurență.

Casa de Mode, Rochi & Confecțiuni
 DE DAME, D-ȘOARE și COPII
D-ra Lenny Davidescu

CONSTANȚA
 Piața Independenței No. 54.

Cu începerea de la 1 Februarie a. c., va înființa pe lângă *Atelierul de Croitorie și coase după metoda franceză a D-nei Alice Guérre* din Paris, *Fri-volite, Macramé și Torșon*, absolute necesare unei D-ne și D-șoare; în scurt timp, ori-cine va putea să și confecționeze, bluze, matineuri, Jupe etc.

Inscrierile se încep chiar de acum cu o plată cât se poate de modestă, orele de lucru vor fi Marțea, Joia și Sâmbăta de la 2-5 p. m.

Se primesc din provincie și elevi interne.

Acest curs se înființează pentru binele public, se speră deci că va fi încurajat.

Berăria „Regală“

Unicul local pentru familii
 Excelenta Bere BRAGADIRU
 SLEPING-CAR

Orchestra aleasa-Chansonnist Români-Local bine organizat
 La ori-ce oră din zi și noapte:

Mezeluri și mâncări reci, mâncări calde, fripturi și mititei renumiți.

Prețuri convenabile — Serviciul conștiincios.

Frații Gheorghiu

INSTITUTUL „MIRCEA-VODĂ“

Fondat în anul 1901

CURS PRIMAR, LICEAL ȘI COMERCIAL

Director, VIRGIL ANDRONESCU
 Reputația institutului „Mircea-Vodă”, este stabilită. Nu s'a crutat nimic pentru ca școala să fie printre cele mai bune. Rezultatul examenilor anuale a arătat că în școala aceasta se muncește cu sîrguință.

Profesori impuși și neobosiți, și-au dat obolul cu dragoste și desinteres, pentru reușita institutului.

Anul acesta s'a mai alipit pe lângă institut și

UN INTERNAT DE FAMILIE unde copiii de toate vrăstele, în schimbul unei modeste plăți, sunt îngrijiți părintește, dându-li-se și meditațiunile trebuitoare.

LA
BERARIA CAMBRINUS
 SE SERVEȘTE
 Cea mai excelentă BERE

De vânzare case și terenuri la Te-
 kirghiol.

A se adresa Direcției ziarului.

DROGUERIA MEDICINALA
ALEX. I. HELDENBUSCH
 CONSTANȚA

Strada CAROL (Sub Hotel Fogal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:

Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie străină, apă de Colonie cu kilogramu; articole de toaletă, Pudre, Paste de dinți, Peril de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, Săpunuri de toaletă străine calitățile cele mai alese; articole de cauciuc, irigătoare articole de bas; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu mirosurile cele mai moderne; articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate; Vasilină, Benzina Glicerină, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antiseptic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de bas și maxinale, lacuri, vopsea pentru dușumele ceară pentru parchet etc. etc

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vinde eficient pentru a vinde mult.

Cremă de Dinți natherin — D-r POP

Din cauza dinților stricați se pot ivi complicațiuni nervoase și afară d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infectări ale organismului chiar cu stăruț mortal. După observațiuni s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricați, între care sunt mulți al căror dinți seamănă cu niște ruine, gingiile umflate și lesne sângerându-se acoperite cu fistule, din care ese o materie care deja la distanță răspândește un miros neplăcut, lucru în general produs prin neglijența dinților fie prin întrebuințarea de dentrice impropii. După opinia celebrităților medicale Pastele de dinți cari conțin acizi săd baze și care în general fac spumă abundantă, provoacă distrugerea smalțului dinților care o începul stricării lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că crema de dinți Anatherin D'r Popp în tuburi, e o preparație cu totul neutră, curăță și întreține dinții fără a ataca presarvîndul contra infecțiunii.

Prețul unui tub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

„LA OVIDIU“
 Piața Independenței No. 22

D. GH. DESPINACHIS

Non magazin cu Coloniale, Delicatese și Comestibile
 (Fost P. ASTRAS)

Băuturi spirtoase străine indigene
 MARE DEPOU DE VINURI

Specialitate în unt-de-lemnuri Franceze și Grecești

Diferite articole coloniale orientale

APERITIVE - TRUFANDALE

Prețuri mai effin ca ori unde

Serviciul prompt și foarte conștiincios

Târgurile se expediază la Domiciliu

FRUMUȘETEĂ

și disparițiunea complectă a orf-cărei afecțiuni a pielii precum: puncte negre, roșiata feței, coșuri, piștrui etc. nu se poate obține de cât prin întrebuințarea zimică a renumitului

Săpun de Lapte de Crin

Marca fabricii un «Cal de Lemn» a lui Bergmann & Co. Wiedebeul-Dress

Prețul Lei 1-50 Bucata

Depozit la: L. & I. Lascarides și la Drogueria Medicinală Alex. I. Heldenbusch Constanța.

Marele Hotel „Metropol“

Str. ELENA No. 10, lângă OVIDIU

Intrat exclusiv sub direcțiunea d-lui Mișu Georgescu și înzestrat cu tot mobilierul nou, cu sobe de teracotă — SOBE CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALITATE — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce timp din zi sau noapte.

Urmele vechii administrațiuni «Gherachi» sunt șterse cu desăvirșire.

Șe dau camere și cu luna.

Prețuri modeste.

Virgil Mormoceanu
 AVOCAT

Strada Traian No. 27 - Constanța